Miercuri, 28 aprilie 2021

P9_TA(2021)0143

Protecția solului

Rezoluția Parlamentului European din 28 aprilie 2021 referitoare la protecția solului (2021/2548(RSP))

(2021/C 506/07)

Parlamentul European,

— având în vedere Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (TFUE), în special articolul 191,

— având în vedere concluziile Consiliului European din 12 decembrie 2019 privind schimbările climatice,

— având în vedere concluziile Consiliului din 23 octombrie 2020 intitulate „Biodiversitatea – nevoia urgentă de acțiune”,

— având în vedere Decizia nr. 1386/2013/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 20 noiembrie 2013 privind un Program general al Uniunii de acțiune pentru mediu până în 2020 „O viață bună, în limitele planetei noastre” ([1]) („PAM 7”) și viziunea sa pentru 2050,

— având în vedere Directiva 2003/35/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 26 mai 2003 de instituire a participării publicului la elaborarea anumitor planuri și programe privind mediul ([2]),

— având în vedere Directiva 2004/35/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 21 aprilie 2004 privind răspunderea pentru mediul înconjurător în legătură cu prevenirea și repararea daunelor aduse mediului ([3]),

— având în vedere propunerea Comisiei de directivă a Parlamentului European și a Consiliului de stabilire a unui cadru privind protecția solului și de modificare a Directivei 2004/35/CE (COM(2006)0232),

— având în vedere Directiva 2010/75/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 24 noiembrie 2010 privind emisiile industriale (prevenirea și controlul integrat al poluării) ([4]),

— având în vedere Directiva 2000/60/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 23 octombrie 2000 de stabilire a unui cadru de politică comunitară în domeniul apei ([5]),

— având în vedere Directiva 86/278/CEE a Consiliului din 12 iunie 1986 privind protecția mediului, în special a solului, atunci când se utilizează nămoluri de epurare în agricultură ([6]),

— având în vedere Directiva 91/676/CEE a Consiliului din 12 decembrie 1991 privind protecția apelor împotriva poluării cu nitrați proveniți din surse agricole ([7]) („Directiva privind nitrații”),

— având în vedere Directiva 2009/128/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 21 octombrie 2009 de stabilire a unui cadru de acțiune comunitară în vederea utilizării durabile a pesticidelor ([8]) și modificările sale ulterioare,

— având în vedere Directiva (UE) 2016/2284 a Parlamentului European și a Consiliului din 14 decembrie 2016 privind reducerea emisiilor naționale de anumiți poluanți atmosferici ([9]),

— având în vedere Regulamentul (UE) 2017/852 al Parlamentului European și al Consiliului din 17 mai 2017 privind mercurul și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1102/2008 ([10]),

([1]) JO L 354, 28.12.2013, p. 171.
([2]) JO L 156, 25.6.2003, p. 17.
([3]) JO L 143, 30.4.2004, p. 56.
([4]) JO L 334, 17.12.2010, p. 17.
([5]) JO L 327, 22.12.2000, p. 1.
([6]) JO L 181, 4.7.1986, p. 6.
([7]) JO L 375, 31.12.1991, p. 1.
([8]) JO L 309, 24.11.2009, p. 71.
([9]) JO L 344, 17.12.2016, p. 1.
([10]) JO L 137, 24.5.2017, p. 1.

— având în vedere Regulamentul (UE) 2018/841 al Parlamentului European și al Consiliului din 30 mai 2018 cu privire la includerea emisiilor de gaze cu efect de seră și a absorbțiilor rezultate din activități legate de exploatarea terenurilor, schimbarea destinației terenurilor și silvicultură în cadrul de politici privind clima și energia pentru 2030 ([11]),

— având în vedere Regulamentul (UE) nr. 1307/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 17 decembrie 2013 de stabilire a unor norme privind plățile directe acordate fermierilor prin scheme de sprijin în cadrul politicii agricole comune și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 637/2008 al Consiliului și a Regulamentului (CE) nr. 73/2009 al Consiliului ([12]),

— având în vedere orientările politice ale Comisiei Europene pentru perioada 2019-2024, în special obiectivul ambițios pentru Europa de a reduce poluarea la zero,

— având în vedere propunerea de regulament al Parlamentului European și al Consiliului de stabilire a normelor privind sprijinul pentru planurile strategice care urmează a fi elaborate de statele membre în cadrul politicii agricole comune (planurile strategice PAC) și finanțate de Fondul european de garantare agricolă (FEGA) și de Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală (FEADR) și de abrogare a Regulamentelor (UE) nr. 1305/2013 și (UE) nr. 1307/2013 ale Parlamentului European și ale Consiliului (COM(2018)0392),

— având în vedere comunicarea Comisiei din 11 decembrie 2019 intitulată „Pactul verde european” (COM(2019)0640),

— având în vedere propunerea Comisiei de decizie a Parlamentului European și a Consiliului privind un Program general al Uniunii de acțiune pentru mediu până în 2030 (al optulea program de acțiune pentru mediu – PAM) (COM(2020)0652),

— având în vedere comunicarea Comisiei din 20 mai 2020 intitulată „Strategia UE privind biodiversitatea pentru 2030 – Readucerea naturii în viețile noastre” (COM(2020)0380),

— având în vedere raportul intitulat „Status of the World Soil Resources” (Starea resurselor solului la nivel mondial), publicat în 2015 de Grupul tehnic interguvernamental privind solurile (ITPS), Parteneriatul global pentru sol (GSP) și Organizația pentru Alimentație și Agricultură (FAO),

— având în vedere comunicarea Comisiei din 20 mai 2020 intitulată „O strategie «De la fermă la consumator» pentru un sistem alimentar echitabil, sănătos și ecologic” (COM(2020)0381),

— având în vedere raportul Comisiei din 13 februarie 2021 intitulat „Implementarea Strategiei tematice pentru protecția solului și activitățile în curs” (COM(2012)0046),

— având în vedere comunicarea Comisiei din 20 septembrie 2011 intitulată „Foaie de parcurs către o Europă eficientă din punct de vedere energetic” (COM(2011)0571),

— având în vedere comunicarea Comisiei din 11 martie 2020 intitulată „Un nou Plan de acțiune privind economia circulară – Pentru o Europă mai curată și mai competitivă” (COM(2020)0098),

— având în vedere comunicarea Comisiei din 14 octombrie 2020 intitulată „Strategia pentru promovarea sustenabilității în domeniul substanțelor chimice. Către un mediu fără substanțe toxice” (COM(2020)0667),

— având în vedere comunicarea Comisiei din 16 aprilie 2002 intitulată „Către o strategie tematică pentru protecția solului” (COM(2002)0179),

— având în vedere documentul de lucru al serviciilor Comisiei din 12 aprilie 2012 intitulat „Orientări privind cele mai bune practici pentru limitarea, atenuarea sau compensarea impermeabilizării solului” (SWD(2012)0101),

— având în vedere rezoluția sa din 19 noiembrie 2003 referitoare la comunicarea Comisiei intitulată „Către o strategie tematică pentru protecția solului” ([13]),

---

([11]) JO L 156, 19.6.2018, p. 1.
([12]) JO L 347, 20.12.2013.
([13]) JO C 87 E, 7.4.2004, p. 395.

Miercuri, 28 aprilie 2021

— având în vedere rezoluția sa din 13 noiembrie 2007 referitoare la strategia tematică pentru protecția solului ([14]),

— având în vedere rezoluția sa din 16 ianuarie 2020 referitoare la cea de a 15-a reuniune a Conferinței părților (COP15) la Convenția privind diversitatea biologică ([15]),

— având în vedere rezoluția sa din 28 noiembrie 2019 referitoare la urgența climatică și de mediu ([16]),

— având în vedere rezoluția sa din 16 ianuarie 2019 referitoare la procedura de autorizare a pesticidelor de către Uniune ([17]),

— având în vedere rezoluția sa din 10 iulie 2020 referitoare la Strategia pentru promovarea sustenabilității în domeniul substanțelor chimice ([18]),

— având în vedere rezoluția sa din 10 februarie 2021 referitoare la noul plan de acțiune privind economia circulară ([19]),

— având în vedere rezoluția sa din 15 ianuarie 2020 referitoare la Pactul ecologic european ([20]),

— având în vedere rezoluția sa din 13 noiembrie 2007 referitoare la Strategia tematică pentru protecția solului ([21]),

— având în vedere Avizul Comitetului Regiunilor din 19 ianuarie 2013 privind „Implementarea Strategiei tematice pentru protecția solului” ([22]),

— având în vedere Avizul Comitetului Economic și Social European privind comunicarea Comisiei către Consiliu, Parlamentul European, Comitetul Economic și Social European și Comitetul Regiunilor, intitulată „Către o strategie tematică pentru protecția solului”, COM(2002)0179 ([23]),

— având în vedere avizul Comitetului Regiunilor din 5 februarie 2021 privind agroecologia (CDR 3137/2020),

— având în vedere raportul special nr. 33/2018 al Curții de Conturi Europene intitulat „Combaterea deșertificării în UE: o amenințare din ce în ce mai mare, care impune acțiuni suplimentare”,

— având în vedere verificarea adecvării legislației UE privind apa (SWD(2019)0439),

— având în vedere Agenda 2030 a Organizației Națiunilor Unite pentru dezvoltare durabilă și obiectivele de dezvoltare durabilă (ODD), în special ODD 15 privind protejarea, refacerea și promovarea utilizării durabile a ecosistemelor terestre, gestionarea durabilă a pădurilor, combaterea deșertificării, stoparea și inversarea degradării terenurilor și stoparea declinului biodiversității,

— având în vedere „Noua Cartă de la Leipzig – Puterea transformatoare a orașelor pentru binele comun”, adoptată în cadrul reuniunii ministeriale informale privind aspecte urbane din 30 noiembrie 2020,

— având în vedere acordul adoptat la cea de-a 21-a Conferință a părților la Convenția-cadru a ONU privind schimbările climatice (COP 21) de la Paris din 12 decembrie 2015 (Acordul de la Paris),

— având în vedere Convenția Organizației Națiunilor Unite pentru combaterea deșertificării (UNCCD),

— având în vedere Convenția Organizației Națiunilor Unite privind diversitatea biologică (CBD),

---

([14]) JO C 282 E, 6.11.2008, p. 138.
([15]) Texte adoptate, P9_TA(2020)0015.
([16]) Texte adoptate, P9_TA(2019)0078.
([17]) JO C 411, 27.11.2020, p. 48.
([18]) Texte adoptate, P9_TA(2020)0201.
([19]) Texte adoptate, P9_TA(2021)0040.
([20]) Texte adoptate, P9_TA(2020)0005.
([21]) JO C 282 E, 6.11.2008, p. 138.
([22]) JO C 17, 19.1.2013, p. 37.
([23]) JO C 61, 14.3.2003, p. 49.

— având în vedere Raportul de evaluare privind degradarea și refacerea solului, publicat de Platforma interguvernamentală științifico-politică privind biodiversitatea și serviciile ecosistemice (IPBES) la 23 martie 2018,

— având în vedere raportul Agenției Europene de Mediu (AEM) din 4 decembrie 2019 intitulat „The European environment – state and outlook 2020" („Mediul european – situația actuală și perspectivele pentru 2020") (SOER 2020),

— având în vedere raportul „The State of Soil in Europe – A contribution of the JRC to the European Environment Agency's Environment State and Outlook Report – SOER 2010" (Starea solului în Europa – O contribuție a JRC la raportul Agenției Europene de Mediu privind situația actuală a mediului și perspectivele – SOER 2010), publicat de Comisie și de Centrul Comun de Cercetare în 2012,

— având în vedere raportul special al Grupului interguvernamental privind schimbările climatice (IPCC) referitor la schimbările climatice și sol, publicat la 8 august 2019,

— având în vedere raportul Biroului ONU pentru reducerea riscurilor de dezastre (UNDRR) din 2018 intitulat „Economic losses, poverty & disasters: 1998-2017" (Pierderi economice, sărăcie și dezastre: 1998-2017),

— având în vedere întrebările adresate Consiliului și Comisiei privind protecția solului (O-000024/2021 – B9-0011/2021 și O-000023/2021 – B9-0010/2021),

— având în vedere articolul 136 alineatul (5) și articolul 132 alineatul (2) din Regulamentul său de procedură,

— având în vedere propunerea de rezoluție a Comisiei pentru mediu, sănătate publică și siguranță alimentară,

A. întrucât solul este un ecosistem esențial, complex, multifuncțional și viu de importanță ecologică și socioeconomică crucială, care îndeplinește numeroase funcții-cheie și asigură servicii vitale pentru existența umană și supraviețuirea ecosistemelor, astfel încât generațiile actuale și viitoare să își poată satisface propriile nevoi;

B. întrucât solurile Pământului constituie cel mai mare depozit de carbon terestru și conțin aproximativ 2 500 de gigatone de carbon (1 gigatonă = 1 miliard de tone), comparativ cu 800 de gigatone în atmosferă și 560 de gigatone în faună și floră; întrucât solurile sănătoase sunt esențiale pentru atenuarea schimbărilor climatice, deoarece elimină aproximativ 25 % din carbonul echivalent emis prin folosirea combustibililor fosili în fiecare an la nivel mondial; întrucât solurile cultivate la nivel mondial au pierdut între 50 % și 70 % din stocul de carbon inițial ([24]);

C. întrucât în Europa au fost identificate peste 320 de tipuri principale de soluri, fiecare dintre ele conținând variații fizice, chimice și biologice enorme;

D. întrucât solul joacă un rol central ca habitat și patrimoniu genetic, deoarece găzduiește 25 % din biodiversitatea mondială, asigură servicii ecosistemice esențiale pentru comunitățile locale și la nivel mondial, cum ar fi furnizarea de alimente și de materii prime, reglarea climei prin sechestrarea carbonului, purificarea apei, reglarea substanțelor nutritive sau controlul dăunătorilor, servește ca bază pentru activitatea umană și contribuie la prevenirea inundațiilor și a secetei; întrucât formarea solului este unul dintre procesele ecosistemice despre care se știe că se află în declin în Europa;

E. întrucât, deși este foarte dinamic, solul este și foarte fragil și este o resursă finită neregenerabilă, având în vedere durata necesară pentru formarea sa, care se desfășoară într-un ritm de aproximativ un centimetru de sol de suprafață la fiecare 1 000 de ani; întrucât acest lucru face ca solul să fie o resursă foarte valoroasă;

F. întrucât solul contribuie la frumusețea peisajelor noastre europene, alături de suprafețele împădurite, zonele costiere, zonele montane și toate ecosistemele europene;

([24]) Schwartz J.D., 2014, „Soil as Carbon Storehouse: New Weapon in Climate Fight?" (Solul ca depozit de carbon: o nouă armă pentru combaterea schimbărilor climatice?), Yale Environment 360.

G. întrucât solurile de sub pajiști și păduri sunt un absorbant net de carbon, despre care se estimează că elimină până la 80 de milioane de tone de carbon pe an în UE ([25]); întrucât împreună, terenurile cultivate și pajiștile din UE sunt însă surse nete de emisii, care în 2017 au eliberat aproximativ 75,3 milioane de tone de dioxid de carbon echivalent (MtCO2e) ([26]); întrucât sectorul agricol și cel forestier se află deci într-o poziție-cheie pentru a contribui la eliminarea carbonului din atmosferă prin captarea și stocarea acestuia în soluri și biomasă;

H. întrucât structura și caracteristicile solului reprezintă rezultatul unor procese geomorfice și geologice milenare de formare a solului, fapt ce face ca solul să fie o resursă neregenerabilă; întrucât prevenirea oricărei forme de deteriorare a straturilor solului (eroziune, distrugere, degradare, salinizare etc.) și a contaminării solului este deci mult mai puțin costisitoare decât încercarea de a restabili funcțiile solului;

I. întrucât funcțiile solului depind în mare măsură de biodiversitatea deplină a solului; întrucât există legături importante între diversitatea supraterană și cea subterană, iar biodiversitatea solului contribuie în mod semnificativ la nivelurile locale de diversitate a plantelor;

J. întrucât protejarea biodiversității solului lipsește din majoritatea actelor legislative privind protecția mediului (cum ar fi Directiva privind habitatele sau Directiva privind Natura 2000) și din principalele acte legislative ale UE privind politica agricolă comună; întrucât creșterea sau menținerea biodiversității solului este o soluție eficientă care poate contribui la refacerea solului și la decontaminarea solurilor poluate;

K. întrucât, atât în UE, cât și la nivel mondial, terenurile și solurile continuă să fie degradate de o gamă largă de activități umane, cum ar fi gestionarea defectuoasă a terenurilor, schimbarea destinației terenurilor, practici agricole nesustenabile, abandonarea terenurilor, poluarea, practicile forestiere nesustenabile, impermeabilizarea solului, pierderea biodiversității și schimbările climatice, adesea combinate cu alți factori, ceea ce le reduce astfel capacitatea de a furniza servicii ecosistemice pentru întreaga societate;

L. întrucât este regretabil faptul că UE și statele sale membre nu sunt pe cale să își îndeplinească angajamentele internaționale și europene legate de soluri și terenuri, în special:

(a) combaterea deșertificării, refacerea terenurilor și a solurilor degradate, inclusiv a terenurilor afectate de deșertificare, secetă și inundații, precum și depunerea de eforturi pentru a asigura o lume caracterizată de neutralitate din punctul de vedere al degradării terenurilor până în 2030;

(b) îndeplinirea obiectivului de a înceta practicile de ocupare de noi terenuri (în scopuri antropice) până în 2050 și reducerea eroziunii, creșterea cantității de carbon organic din sol și înregistrarea unor progrese privind lucrările de remediere până în 2020;

(c) gestionarea sustenabilă a terenurilor în UE, protejarea adecvată a solurilor și asigurarea faptului că reabilitarea siturilor contaminate este într-un stadiu avansat până în 2020;

M. întrucât solurile joacă un rol crucial în gestionarea apei, deoarece solurile sănătoase cu un nivel ridicat de materie organică aduc mai multe beneficii sistemului de apă și contribuie la atenuarea schimbărilor climatice și la adaptarea la acestea; întrucât zonele umede, turbăriile și soluțiile bazate pe natură din zonele rurale sau urbane stochează apa pluvială și permit infiltrarea acesteia, ceea ce determină umplerea acviferelor pentru a face față perioadelor de secetă și evită conexiunile la rețelele de canalizare, reducându-se deversările de ape uzate netratate în timpul ploilor abundente;

N. întrucât în UE au fost identificate mai multe amenințări majore la adresa solului, cum ar fi: schimbările climatice, impermeabilizarea, tasarea, eroziunea, inundațiile și alunecările de teren, secetele, instabilitatea hidrogeologică, pierderea materiei organice din sol, incendiile, furtunile, salinizarea, contaminarea, pierderea biodiversității solului, acidificarea și deșertificarea; întrucât majoritatea acestor procese de degradare în curs nu sunt abordate în mod adecvat sau nu sunt abordate deloc în legislația UE și națională în vigoare;

([25]) Agenția Europeană de Mediu, „Soil Organic Carbon” (Carbonul organic din sol), 20 februarie 2017. https://www.eea.europa.eu/data-and-maps/indicators/soil-organic-carbon-1/assessment

([26]) Institutul pentru politica europeană de mediu, „Climate and Soil Policy Brief: Better Integrating Soil Into EU Climate Policy” (Sinteză politică privind clima și solul: o mai bună integrare a solului în politica UE privind clima), octombrie 2020 https://ieep.eu/uploads/articles/attachments/437a17b8-f8a4-478d-ab7f-4a74e2e60ced/IEEP%20(2020)%20Climate%20and%20soil%20policy%20brief%20-%20Better%20integrating%20soil%20into%20EU%20climate%20policy.pdf?v=63771126961

O. întrucât eroziunea solului afectează 25 % din terenurile agricole din UE și a crescut cu aproximativ 20 % în perioada 2000-2010; întrucât se estimează că eroziunea solului determină o pierdere anuală a producției agricole de 1,25 miliarde EUR în UE ([27]); întrucât stocurile de carbon din straturile de suprafață ale solului arabil sunt în scădere și UE a înregistrat o pierdere constantă a zonelor umede și a turbăriilor sale; întrucât suprafețe semnificative de terenuri agricole din UE se confruntă cu salinizarea și deșertificarea, între 32 % și 36 % din subsolurile europene ([28]) fiind extrem de susceptibile la tasare;

P. întrucât eroziunea este un fenomen natural ce poate produce scurgeri de noroi care au uneori consecințe catastrofale, cum ar fi apariția unor ravene adânci care provoacă pierderea stratului fertil de la suprafața solurilor; întrucât pe termen lung eroziunea poate duce la degradarea solurilor și la pierderea suprafețelor cultivabile;

Q. întrucât gestionarea nesustenabilă a terenurilor și a solurilor are mai multe efecte negative nu numai asupra biodiversității terestre și a celei din apele dulci, ci și asupra biodiversității marine, determinând modificări ale condițiilor hidrografice, concentrații excesive de nutrienți și de contaminare și pierderea și deteriorarea crescute ale ecosistemelor marine costiere; întrucât, potrivit estimărilor, protejarea liniilor de țărm înregistrează o scădere în Europa, amenințând capacitatea naturală a ecosistemelor costiere de a reduce efectele schimbărilor climatice și ale fenomenelor meteorologice extreme în zonele de coastă cele mai vulnerabile;

R. întrucât utilizarea terenurilor aduce modificări calității și cantității serviciilor ecosistemice, condiționând potențialul terenurilor și al solurilor de a furniza aceste servicii; întrucât principalii factori ai degradării terenurilor și solurilor sunt practicile agricole și forestiere nesustenabile, expansiunea urbană și schimbările climatice ([29]);

S. întrucât informațiile privind solul în Europa sunt încă incomplete și nearmonizate; întrucât acest lucru împiedică adoptarea unor decizii relevante pentru protejarea solului atât pe plan regional, cât și pe plan local;

T. întrucât responsabilitatea UE de protejare a solului nu se oprește la frontierele sale, având în vedere că cererea de terenuri pentru stabilire și pentru producția de produse alimentare și de biomasă este în creștere în întreaga lume, iar schimbările climatice vor avea probabil un impact negativ asupra cererii de terenuri și asupra disponibilității și a degradării acestora; întrucât UE contribuie la degradarea terenurilor în țările terțe, în calitate de „importator” net de terenuri, acestea fiind integrate în produsele importate;

U. întrucât degradarea terenurilor amplifică impactul dezastrelor naturale și contribuie la problemele sociale;

V. întrucât un număr mare de regiuni din sudul Europei sunt expuse riscului de deșertificare până în 2050, ca urmare a schimbărilor climatice și a practicilor agricole și agronomice necorespunzătoare, dacă nu se iau măsuri ferme; întrucât acestei amenințări nu i se răspunde în mod coerent, eficient și efectiv în UE ([30]); întrucât salinizarea afectează 3,8 milioane de hectare din terenurile din UE, solurile aflate de-a lungul liniei de coastă înregistrând o salinitate extrem de ridicată, în special în zona mediteraneeană;

W. întrucât protecția solului în Europa derivă în prezent din protecția altor resurse naturale și este parțială și fragmentată între numeroase instrumente de politică care nu sunt coordonate și care adesea nu au caracter obligatoriu, de la nivelul UE, al statelor membre și de la nivel regional;

X. întrucât inițiativele naționale voluntare și măsurile naționale în vigoare sunt importante pentru atingerea obiectivului privind o mai bună protecție a solului, dar s-au dovedit insuficiente în trecut și întrucât este nevoie de mai multe eforturi pentru a preveni o și mai mare degradare, inclusiv ocuparea terenurilor; întrucât, deși există o strategie tematică pentru protecția solului, degradarea acestuia a continuat în întreaga UE; întrucât este nevoie și de măsuri la nivel transfrontalier pentru situații legate de poluare sau incidente majore;

([27]) https://ec.europa.eu/jrc/en/news/soil-erosion-costs-european-farmers-125-billion-year#:~:text=Soil%20erosion%20costs%20European%20countries,consequences%20do%20not%20stop%20ther

([28]) Documentul de lucru al serviciilor Comisiei, „Evaluation of the 7th EAP” (Evaluarea celui de al șaptelea PAM), (SWD(2019)0181).

([29]) Agenția Europeană de Mediu, „The European environment – state and outlook 2020” (Mediul european – situația actuală și perspectivele pentru 2020), 2019.

([30]) Documentul de lucru al serviciilor Comisiei, „Evaluation of the 7th EAP” (Evaluarea celui de al șaptelea PAM), (SWD(2019)0181).

Y. întrucât în perioada 2000-2018, a fost ocupată o suprafață de terenuri de 11 ori mai mare decât cea care a fost recultivată ([31]); întrucât, în lipsa unor măsuri obligatorii de limitare a ocupării terenurilor și de stimulare a regenerării, a recultivării și a reciclării, va fi imposibil să se atingă obiectivul de a înceta practicile de ocupare de noi terenuri până în 2050;

Z. întrucât lipsa unui cadru juridic cuprinzător, adecvat, coerent și integrat al UE pentru protejarea terenurilor și a solului din Europa a fost identificată ca fiind o lacună esențială care contribuie la degradarea continuă a multor soluri în Uniune, reduce eficacitatea stimulentelor și măsurilor actuale și limitează capacitatea Europei de a-și realiza agenda și angajamentele internaționale în materie de mediu, dezvoltare sustenabilă și climă; întrucât o încercare anterioară de a introduce un cadru juridic pentru protejarea solului în UE nu a avut succes, propunerea fiind retrasă în mai 2014, după ce a fost blocată timp de opt ani de o minoritate de state membre în Consiliu; reamintește inițiativa cetățenească europeană din 2016, „People4Soil”, sprijinită de 500 de instituții și organizații europene, care a invitat UE să depună mai multe eforturi pentru protejarea solului;

AA. întrucât politicile sectoriale actuale, de exemplu politica agricolă comună (PAC), nu contribuie în mod echitabil la protejarea solului; întrucât, deși majoritatea terenurilor cultivate se află sub regimul PAC, în medie mai puțin de un sfert ([32]) aplică o protecție efectivă împotriva eroziunii solurilor;

AB. întrucât 80 % din cantitatea de azot se risipește și se pierde în mediul înconjurător; întrucât depunerea excesivă de azot amenință calitatea aerului, calitatea apei, calitatea solului și biodiversitatea, inclusiv interacțiunea dintre plante și polenizatori și rețelele de polenizare, contribuie la schimbările climatice prin emisiile de protoxid de azot și conduce la epuizarea ozonului stratosferic; întrucât utilizarea mai eficientă a azotului nu numai că sprijină obiectivele privind clima, natura și sănătatea, ci ar putea genera și economii anuale de 100 de miliarde USD la nivel mondial;

AC. întrucât agricultura tot mai intensivă și utilizarea excesivă a pesticidelor duc la contaminarea solului cu reziduuri de pesticide, inclusiv din cauza persistenței ridicate a anumitor pesticide în sol și a toxicității lor pentru speciile nevizate, și au efecte de durată asupra sănătății solului; întrucât poluarea difuză cu produse agrochimice reprezintă o amenințare pentru sol;

AD. întrucât legislația UE este relativ cuprinzătoare în ceea ce privește protecția apei, dar abordează controlul poluanților din sol mai degrabă din perspectiva protecției apei decât din perspectiva protecției mai extinse a mediului, inclusiv din cea a protecției solului; întrucât poluanții emiși în atmosferă și în apă pot avea efecte indirecte prin depunerea pe sol, care poate afecta calitatea solului;

AE. întrucât dovezile științifice au demonstrat că solul și organismele sale sunt expuse în mod semnificativ la amestecuri de substanțe chimice, inclusiv la substanțe chimice persistente și bioacumulative, reziduuri de pesticide, hidrocarburi, metale grele și solvenți și la amestecurile lor, ceea ce duce la un risc ridicat de toxicitate cronică, care poate modifica biodiversitatea, împiedica refacerea și afecta funcțiile ecosistemelor; întrucât în Europa au fost identificate aproximativ 3 milioane de situri cu activități potențial poluante, dintre care se preconizează că 340 000 ([33]) vor necesita remediere; întrucât lipsesc informații cuprinzătoare despre poluarea difuză a solului;

AF. întrucât potrivit AEM, lipsa unei legislații adecvate a UE privind solul contribuie la degradarea solului în Europa și întrucât realizarea de progrese în direcția dezvoltării sustenabile în Europa și la nivel mondial nu este posibilă dacă resursele terenurilor și solurilor nu sunt tratate în mod corespunzător ([34]);

([31]) Agenția Europeană de Mediu, „The European environment – state and outlook 2020” (Mediul european – situația actuală și perspectivele pentru 2020), 2019.

([32]) Eurostat, 2014b. „European Agricultural Census 2010” (Recensământul agricol european 2010). [Online]. URL: http://epp.eurostat.ec.europa.eu/statisticsexplained/index.php/Agricultural census 2010 (accesat în februarie 2014) – În Europa, în medie, pe 19 % din terenurile cultivate se utilizează culturi de protecție în timpul iernii, pe 21,5 % se practică aratul redus și pe 4 % se practică agricultura fără arat.

([33]) Agenția Europeană de Mediu, „Progress in management of contaminated sites” (Progrese înregistrate în gestionarea siturilor contaminate).

([34]) Agenția Europeană de Mediu, „The European environment – state and outlook 2020” (Mediul european – situația actuală și perspectivele pentru 2020), 2019.

AG. întrucât 95 % din alimentele noastre sunt produse direct sau indirect din solurile noastre;

AH. întrucât, conform examinării dovezilor actuale privind starea solurilor din UE, aproximativ 60-70 % din solurile din UE nu sunt sănătoase din cauza practicilor actuale de gestionare, un procent suplimentar, dar totuși incert, de soluri fiind nesănătoase din cauza problemelor legate de poluare cuantificate defectuos ([35]);

AI. întrucât se estimează că eroziunea solului cauzată de apă și de vânt afectează 22 % din terenurile europene, iar peste jumătate din terenurile agricole din UE înregistrează niveluri medii de eroziune mai mari decât cele pentru care se poate asigura o înlocuire naturală (ceea ce reprezintă peste o tonă de sol pierdut pe an și pe hectar) ([36]), fiind evidentă astfel nevoia de a folosi tehnici de gestionare sustenabile pentru soluri;

AJ. întrucât se estimează că aproximativ 25 % din terenurile agricole irigate din regiunea mediteraneeană sunt afectate de sare, acest lucru având impact asupra potențialului agricol; întrucât problema salinizării nu este abordată în prezent în legislația în vigoare a UE ([37]);

AK. întrucât pierderea terenurilor fertile din cauza dezvoltării urbane reduce potențialul de a produce biomateriale și biocombustibili pentru a sprijini o bioeconomie cu emisii reduse de dioxid de carbon;

AL. întrucât investițiile în evitarea degradării terenurilor și în refacerea terenurilor degradate sunt rezonabile din punct de vedere economic, deoarece, în general, beneficiile depășesc cu mult costurile; întrucât costurile legate de refacere sunt estimate a fi de 10 ori mai mari decât costurile legate de prevenire ([38]);

AM. întrucât solul se află în cea mai mare parte în proprietate privată în UE, fapt ce trebuie respectat, dar totodată este un bun comun care este necesar pentru producția de alimente și care furnizează servicii ecosistemice esențiale pentru întreaga societate și natură; întrucât încurajarea utilizatorilor de terenuri să ia măsuri de precauție ca să prevină degradarea solului, să-l conserve și să-l gestioneze sustenabil pentru generațiile viitoare este în interesul public; întrucât ar trebui deci să se aibă în vedere măsuri de sprijin și stimulente financiare suplimentare pentru ca proprietarii de terenuri să protejeze solurile și terenurile;

AN. întrucât reciclarea terenurilor reprezintă doar 13 % din dezvoltarea urbană din UE și întrucât este puțin probabil ca obiectivul UE pentru anul 2050 de a înceta practicile de ocupare de noi terenuri să fie atins dacă nu vor fi reduse și mai mult ratele anuale de ocupare a terenurilor și/sau dacă nu va crește rata de reciclare a terenurilor ([39]);

AO. întrucât degradarea solului și a terenurilor prezintă aspecte transfrontaliere inerente legate, de exemplu, de schimbările climatice, de cantitatea și calitatea apei și de poluare, care necesită un răspuns la nivelul UE, măsuri concrete din partea statelor membre și o cooperare multilaterală cu țările terțe; întrucât practicile de degradare a solului dintr-o țară pot genera costuri suportate de un alt stat membru; întrucât diferențele dintre regimurile naționale de protecție a solului, de exemplu, în ceea ce privește contaminarea solului, pot impune operatorilor economici obligații foarte diferite și pot denatura concurența pe piața internă;

AP. întrucât solurile excavate au reprezentat peste 520 de milioane de tone de deșeuri în 2018 ([40]) și sunt de departe cea mai mare sursă de deșeuri produse în UE; întrucât solurile excavate sunt considerate în prezent deșeuri în temeiul legislației UE și de aceea sunt eliminate în gropile de gunoi; întrucât majoritatea acestor soluri nu sunt contaminate și ar putea fi reutilizate în condiții de siguranță dacă s-ar stabili un obiectiv de recuperare însoțit de un sistem cuprinzător de trasabilitate;

([35]) Veerman, C. et al. (2020), „Caring for Soil is Caring for Life. In Interim Report for the Mission Board for Soil, Health and Food" (Dacă avem grijă de sol, avem grijă de viață. Raport interimar pentru consiliul misiunii pentru sol, sănătate și alimente), Comisia Europeană, Bruxelles, Belgia, p. 52.

([36]) Documentul de lucru al serviciilor Comisiei, „Evaluation of the 7th EAP" (Evaluarea celui de al șaptelea PAM), (SWD(2019)0181).

([37]) Documentul de lucru al serviciilor Comisiei, „Evaluation of the 7th EAP" (Evaluarea celui de al șaptelea PAM), (SWD(2019)0181).

([38]) Platforma interguvernamentală științifico-politică privind biodiversitatea și serviciile ecosistemice (IPBES), „The IPBES assessment report on land degradation and restoration", (Raportul de evaluare al IPBES privind degradarea și refacerea solului), 2018.

([39]) Agenția Europeană de Mediu, „The European environment – state and outlook 2020" (Mediul european – situația actuală și perspectivele pentru 2020), 2019.

([40]) https://ec.europa.eu/eurostat/databrowser/view/ENV_WASGEN/bookmark/table?lang=en&bookmarkId=bbf937c1-ce8b-4b11-91b7-3bc5ef0ea042

AQ. întrucât o politică coerentă și adecvată a UE în materie de protecție a solului este o condiție prealabilă pentru atingerea ODD-urilor și a obiectivelor Acordului de la Paris și ale Pactului verde european și, în special, a obiectivului de neutralitate climatică, a Strategiei „De la fermă la consumator", a Strategiei privind biodiversitatea, a obiectivului de reducere la zero a poluării, a strategiei în domeniul bioeconomiei, precum și pentru a răspunde altor provocări principale societale și de mediu;

AR. întrucât existența unor date și informații actualizate periodic, armonizate și deschise privind solul este o condiție prealabilă pentru o mai bună elaborare a politicilor care să se bazeze pe date și dovezi, cu scopul de a proteja resursele solului la nivelul UE și la nivel național;

AS. întrucât în avizul său din 5 februarie 2021, Comitetul European al Regiunilor a îndemnat Comisia „să propună o nouă directivă europeană privind solurile agricole, astfel încât să se stopeze diminuarea conținutului lor de substanță organică, să se împiedice eroziunea și să se acorde prioritate vieții din sol în cadrul practicilor agricole" ([41]);

AT. întrucât securitatea alimentară depinde de securitatea solului și orice practică ce compromite sănătatea solului este o amenințare la adresa securității alimentare; întrucât solurile mai sănătoase produc alimente mai sănătoase;

AU. întrucât articolele 4 și 191 din TFUE consacră principiile de bază pentru politica de mediu a UE și au stabilit o competență partajată în acest domeniu;

AV. întrucât solurile forestiere reprezintă jumătate din solurile din UE, iar pădurile sănătoase și cu biodiversitate accentuată pot contribui semnificativ la sănătatea solului,

1. accentuează că este important să se protejeze solul și să se promoveze soluri sănătoase în Uniune, având în vedere că degradarea acestui ecosistem viu, parte componentă a biodiversității și resursă neregenerabilă, continuă, în ciuda acțiunilor limitate și inegale din unele state membre; scoate în evidență costurile inacțiunii în ceea ce privește degradarea solului, estimările din Uniune depășind 50 de miliarde EUR pe an;

2. subliniază rolul multifuncțional al solului (ca furnizor de alimente, absorbant de carbon, bază pentru activitățile umane, producător de biomasă, rezervă de biodiversitate, factor de prevenire a inundațiilor și a secetelor, sursă de materii prime, de resurse farmaceutice și genetice, factor care contribuie la circuitul apei și al nutrienților și la stocarea și filtrarea acestora, precum și la stocarea patrimoniului geologic și arheologic etc.) și necesitatea care decurge din acesta, de a proteja, a gestiona sustenabil și a reface solul, precum și de a-i conserva capacitatea de a-și îndeplini rolurile multiple cu ajutorul unei cooperări stabile intracomunitare și cu țări terțe la nivel european și transfrontalier;

3. consideră că solurile sănătoase constituie baza pentru alimente hrănitoare și sigure și sunt o cerință prealabilă pentru producția sustenabilă de alimente;

4. subliniază că solurile sănătoase sunt esențiale pentru atingerea obiectivelor Pactului verde european, cum ar fi neutralitatea climatică, refacerea biodiversității, reducerea poluării la zero pentru un mediu fără substanțe toxice, sisteme alimentare sănătoase și sustenabile și un mediu rezilient;

5. consideră că solurile ar trebui să beneficieze de o atenție deosebită în punerea în aplicare a Strategiei „De la fermă la consumator", a Strategiei UE pentru păduri, a Strategiei privind biodiversitatea pentru 2030 și a Planului de acțiune privind reducerea la zero a poluării apei, aerului și solului; invită așadar Comisia să vizeze toate sursele de poluare a solului în viitorul plan de acțiune privind reducerea la zero a poluării și în revizuirea Directivei privind emisiile industriale;

6. salută includerea protecției și refacerii solului printre obiectivele tematice prioritare ale celui de al 8-lea program de acțiune pentru mediu;

7. recunoaște caracterul variat al solurilor din Uniune și necesitatea unor soluții de politică specifice și a unor abordări de gestionare sustenabilă a solului specifice mediului în cauză, pentru a asigura protejarea solului prin eforturi comune la nivelul Uniunii și al statelor membre, în conformitate cu competențele lor respective, ținând seama de condițiile specifice la nivel regional, local și de parcelă, de impactul transfrontalier al degradării solului și a terenurilor, precum și de necesitatea de a stabili condiții de concurență echitabile pentru operatorii economici;

([41]) CDR 3137/2020.

8. subliniază riscurile la adresa funcționării pieței interne care rezultă din lipsa unor condiții de concurență echitabile între statele membre și din regimurile lor diferite de protecție a solului, riscuri care ar trebui soluționate la nivelul Uniunii, pentru a preveni denaturarea concurenței între operatorii economici; subliniază că noul cadru ar soluționa problema lipsei de securitate juridică pentru întreprinderi și are un potențial ridicat de a stimula concurența loială în sectorul privat, de a dezvolta soluții inovatoare și know-how și de a consolida exportul de tehnologii în afara Uniunii;

9. subliniază că, spre deosebire de aer sau apă, solul, care este și el o resursă comună, nu intră sub incidența unei legislații specifice; salută așadar ambiția Comisiei de a propune un cadru coerent și integrat al UE de protecție a solului;

10. invită Comisia să elaboreze, în conformitate strictă cu principiul subsidiarității, un cadru juridic comun la nivelul UE pentru protecția și utilizarea durabilă a solului, care să trateze toate pericolele importante pentru sol și care să includă, printre altele:

(a) definiții comune ale solului și ale funcțiilor sale și criterii pentru a determina dacă solul se află în stare bună și pentru utilizarea sa durabilă;

(b) obiective, indicatori, inclusiv indicatori armonizați, și o metodologie pentru monitorizarea permanentă a situației solului și pentru raportarea cu privire la aceasta;

(c) ținte măsurabile intermediare și finale, însoțite de seturi de date și măsurători armonizate, pentru tratarea tuturor amenințărilor identificate, precum și termene adecvate, luând în considerare bunele practici stabilite în urma eforturilor primilor actori din acest domeniu și respectând drepturile de proprietate asupra terenurilor;

(d) clarificarea responsabilităților diferitelor părți interesate;

(e) un mecanism de schimb de bune practici, formare, precum și măsuri de control adecvate;

(f) resurse financiare adecvate;

(g) integrarea efectivă cu țintele și instrumentele de politică pertinente;

11. solicită Comisiei ca propunerea sa legislativă să fie însoțită de un studiu aprofundat de evaluare a impactului, care să se bazeze pe date științifice și să analizeze atât costurile legate de întreprinderea unor acțiuni, cât și costurile inacțiunii în ceea ce privește impactul imediat și pe termen lung asupra mediului, sănătății umane, pieței interne și sustenabilității generale;

12. subliniază că acest cadru comun va fi alcătuit și din dispoziții privind cartografierea zonelor de risc, a siturilor contaminate, a celor dezafectate și a celor abandonate, precum și decontaminarea siturilor contaminate; invită Comisia și statele membre să aplice principiul „poluatorul plătește” și să propună un mecanism de reabilitare a siturilor abandonate; consideră că reabilitarea acestor situri ar putea fi finanțată prin mecanismele de finanțare ale UE;

13. invită Comisia să analizeze posibilitatea de a propune o listă deschisă de activități cu un potențial semnificativ de contaminare a solurilor, care să fie compilată pe baza unor liste cuprinzătoare de la nivel național; subliniază că această listă ar trebui pusă la dispoziția publicului și ar trebui actualizată periodic; invită, în plus, Comisia să faciliteze armonizarea metodologiilor de evaluare a riscurilor pentru siturile contaminate;

14. consideră că ar trebui să fie luate în considerare eforturile depuse în trecut de statele membre pentru a identifica siturile contaminate; subliniază că identificarea siturilor contaminate din inventarele naționale ar trebui actualizată periodic și pusă la dispoziție pentru consultare publică; consideră, de asemenea, că este necesar ca statele membre să adopte dispoziții pentru a asigura cunoașterea de către părțile la tranzacțiile funciare a stării solului, astfel încât să poată face alegeri în cunoștință de cauză;

15. invită Comisia să includă în acest cadru comun măsuri eficace pentru prevenirea și/sau reducerea la minimum a impermeabilizării solului și a oricărei alte utilizări a terenurilor care afectează caracteristicile solului, acordând prioritate reutilizării terenurilor dezafectate și a siturilor abandonate în locul utilizării solurilor neimpermeabilizate, cu scopul de a realiza obiectivul privind încetarea practicilor de degradare a solurilor până în 2030 și încetarea până cel târziu în 2050 a practicilor de ocupare de noi terenuri, cu un obiectiv intermediar pentru 2030, cu scopul de a realiza o economie circulară și, de asemenea, de a include dreptul la o participare și consultare publică efectivă privind planificarea utilizării terenurilor și de a propune măsuri privind utilizarea unor tehnici de construcție și drenaj care permit păstrarea unui număr maxim de funcții ale solului dacă acesta este totuși impermeabilizat;

16. invită Comisia să actualizeze Orientările privind cele mai bune practici în vederea limitării, atenuării sau compensării impermeabilizării solurilor în conformitate cu obiectivele Pactului verde european;

17. solicită măsurarea terenurilor ocupate și/sau impermeabilizate, precum și a pierderii corespunzătoare a serviciilor ecosistemice și a conectivității ecologice; solicită ca aceste aspecte să fie luate în considerare și compensate în mod corespunzător în contextul evaluării impactului asupra mediului și al evaluării strategice a impactului proiectelor și programelor;

18. subliniază că protecția solului, utilizarea circulară și durabilă a solului și refacerea acestuia trebuie integrate în mod coerent în toate politicile sectoriale aplicabile ale UE, pentru a preveni degradarea sa în continuare, pentru a asigura un nivel ridicat și consecvent de protecție, precum și de reabilitare acolo unde este posibil, și pentru a evita suprapunerile, incoerențele și inconsecvențele dintre legislația și politicile UE; invită în acest sens Comisia să analizeze politicile aplicabile pentru a asigura coerența acestora cu protecția solului ([42]);

19. consideră că PAC ar trebui să asigure condițiile necesare pentru conservarea productivității și a serviciilor ecosistemice ale solului; încurajează statele membre să introducă în planurile lor strategice naționale pentru PAC măsuri coerente de protecție a solului și să asigure utilizarea pe scară largă a practicilor agronomice bazate pe agroecologie; invită Comisia să determine dacă planurile strategice naționale pentru PAC asigură un nivel ridicat de protecție a solului și să promoveze măsuri de regenerare a solurilor agricole degradate; solicită măsuri pentru promovarea unor metode de arat mai puțin intensive, care reduc la minimum perturbarea solului și promovează agricultura ecologică și utilizarea adaosurilor de materie organică în sol;

20. subliniază rolul important al solurilor pentru purificarea și filtrarea apei și, prin urmare, contribuția acestora la asigurarea apei potabile pentru o mare parte a populației europene; reamintește că în analiza recentă a adecvării politicii UE privind apa a fost recunoscut faptul că legăturile dintre legislația UE privind apa și măsurile de protecție a solului sunt insuficiente; reamintește necesitatea de a îmbunătăți calitatea solului, împreună cu calitatea și cantitatea apelor subterane și a apelor de suprafață, în conformitate cu obiectivele Directivei-cadru privind apa;

21. subliniază că este important să se realizeze o așa-numită „societate care utilizează apa în mod inteligent”, pentru a sprijini refacerea și protecția solului, precum și să se studieze relația strânsă dintre sănătatea solului și poluarea apei; invită Comisia să încurajeze utilizarea instrumentelor digitale aplicabile pentru a monitoriza starea apei și a solului și eficacitatea instrumentelor de politică;

22. salută intenția Comisiei de a prezenta în 2021 o propunere legislativă pentru un plan al UE de refacere a naturii și consideră că aceasta ar trebui să includă ținte privind refacerea solurilor; subliniază că acest plan ar trebui să fie coerent cu Strategia tematică revizuită privind solurile;

23. solicită din nou ca revizuirea țintelor de recuperare a materialelor, stabilite în legislația UE referitoare la deșeurile rezultate din activitățile de construcție și demolare și la fracțiunile de materiale specifice conținute în acestea, să includă, în revizuirea Directivei-cadru privind deșeurile, o țintă de recuperare a materialelor pentru solurile excavate; invită Comisia și statele membre să prevadă diagnosticarea sistematică a stării solului excavat și reutilizarea potențială a acestuia, precum și un sistem de trasabilitate pentru solurile excavate și verificări periodice la siturile de eliminare, pentru a împiedica descărcarea ilegală a solurilor contaminate provenite din siturile industriale dezafectate, precum și pentru a asigura compatibilitatea lor cu locurile de destinație;

24. subliniază că fragmentarea ecosistemelor marine costiere și pierderea habitatelor din cadrul acestora reduce capacitatea lor de protecție a țărmului, precum și capacitatea lor de a asigura mijloace de trai durabile; este conștient de rolul determinant al protecției costiere pentru atenuarea pericolului pe care îl prezintă schimbările climatice pentru UE și subliniază că serviciile Comisiei trebuie să includă protecția și restabilirea costieră în noua strategie a UE privind solurile și în planul UE privind restabilirea naturii, împreună cu managementul bazat pe ecosisteme, cum ar fi managementul integrat al zonelor de coastă și amenajarea spațiului marin; invită Comisia să acorde prioritate în Planul UE de refacere a naturii refacerii zonelor costiere care acționează ca sisteme naturale de protecție a mării și care au fost afectate negativ de urbanizarea coastelor în regiunile amenințate de eroziune costieră și/sau de inundații;

25. subliniază că biodiversitatea solului este chiar baza proceselor ecologice esențiale și observă cu îngrijorare creșterea degradării solului, impermeabilizarea solului și declinul biodiversității solului în terenurile agricole europene; invită, prin urmare, Comisia să instituie un cadru comun pentru protecția și conservarea solului și pentru refacerea calității solului, pe

([42]) Eurostat, 2014b. *European Agricultural Census 2010* (Recensământul agricol european 2010). [Online]. URL: https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php?title=Archive:Agricultural_census_2010_-_main_results census 2010 (accesat în februarie 2014) – În Europa, în medie, pe 19 % din terenurile cultivate se utilizează culturi de protecție în timpul iernii, pe 21,5 % se practică aratul redus și pe 4 % se practică agricultura fără arat.

baza datelor științifice și a evaluărilor impactului economic, social și de mediu, și să dezvolte soluții concrete pentru a rezolva problemele arzătoare din Europa, cu scopul dublu de refacere a biodiversității și de atenuare a schimbărilor climatice și de adaptare la acestea pe baza soluțiilor oferite de natură; consideră că trebuie stabilită și menținută o monitorizare strictă la nivelul UE a organismelor din sol și a tendințelor în ceea ce privește varietatea și volumul acestor organisme; invită Comisia și statele membre să sprijine desfășurarea unor cercetări suplimentare, cu diferite grade de aprofundare și tematici, precum și acțiuni de monitorizare și practici agricole și forestiere benefice care să ducă la creșterea materiei organice în sol la adâncimi mai mari; salută, în acest context, obiectivele pentru 2030 ale strategiei „De la fermă la consumator” și ale Strategiei privind biodiversitatea; solicită stabilirea unor traiectorii clare în sensul evaluării preconizate la jumătatea perioadei a ambelor strategii, ținând seama de faptul că statele membre au avut punctele de pornire diferite;

26. consideră că este deosebit de importantă asigurarea unui microbiom sănătos al solului;

27. subliniază că pădurile din UE stochează de aproximativ 2,5 ori mai mult carbon în soluri decât în biomasa arborilor ([43]);

28. subliniază că practicile de gestionare a pădurilor prin tăiere rasă distrug rețeaua de interdependență simbiotică dintre arbori și ciuperci și că această rețea aproape nu se reface după tăierea rasă; subliniază că, în pădurile boreale, această rețea reprezintă cel mai important mecanism de acumulare de materie organică în sol și, așadar, are un rol determinant în ciclul global al carbonului ([44]); repetă că tăierea rasă nu imită perturbarea naturală ca urmare a incendiilor forestiere, deoarece, spre deosebire de un loc unde s-a produs o tăiere rasă, un loc afectat de incendii forestiere este caracterizat de o cantitate foarte mare de lemn mort și sol deschis pentru colonizarea de către diverse specii;

29. solicită aplicarea strictă a unor standarde raționale de creștere a animalelor în unitățile zootehnice, pentru a reduce în mod semnificativ utilizarea produselor medicinale veterinare și răspândirea lor pe câmpuri prin dejecțiile animaliere, precum și aplicarea strictă a Directivei privind nitrații;

30. salută angajamentul asumat de Comisie în contextul Planului de acțiune privind economia circulară de a revizui Directiva 86/278/CEE a Consiliului privind nămolurile de epurare; invită Comisia să garanteze că revizuirea contribuie la protecția solului prin creșterea materiei organice din soluri, reciclarea nutrienților și reducerea eroziunii, protejând totodată solurile și apele subterane împotriva poluării;

31. invită Comisia să sprijine colectarea de date privind tasarea și să promoveze măsurile agricole durabile menite să reducă utilizarea utilajelor grele;

32. invită Comisia să însărcineze Centrul european de date privind solul cu monitorizarea reziduurilor de pesticide, precum și cu evaluarea cantității de carbon stocat în solurile europene și cu stabilirea obiectivelor de refacere/îmbunătățire a calității solurilor, inclusiv prin creșterea materiei organice din sol, în conformitate cu recomandările IPCC și cu cerințele privind ODD;

33. consideră că gestionarea durabilă a solului este o componentă-cheie a politicii agricole și alimentare pe termen lung; recunoaște totuși importanța dispozițiilor legale care contribuie la refacerea, conservarea și protecția strictă a solurilor intacte, punând accentul, printre altele, pe schimbarea utilizării solurilor și a terenurilor din zonele umede, turbării și pajiștile și pășunile permanente;

34. solicită ca noua strategie a UE privind solul să identifice și să promoveze practici agricole pozitive și inovatoare, care pot să prevină și să reducă pericolul salinizării solului sau să controleze efectele negative ale acesteia;

35. încurajează Comisia și statele membre să contribuie efectiv la reducerea utilizării excesive de îngrășăminte anorganice, în special a azotului, prin reducerea pragurilor stabilite prin Directiva privind nitrații; invită Comisia să se bazeze pe Rezoluția Programului Organizației Națiunilor Unite pentru Mediu privind gestionarea durabilă a azotului și pe obiectivul Declarației de la Colombo privind reducerea la jumătate a deșeurilor de azot din toate sursele până în 2030; invită Comisia și statele membre să asigure în toate actele legislative aplicabile gestionarea durabilă a nutrienților, inclusiv prin îmbunătățirea eficienței în utilizarea azotului, trecerea la creșterea extensivă a animalelor în zonele stabilite, agricultura mixtă care combină creșterea animalelor și culturile agricole, utilizarea eficientă a gunoiului de grajd, precum și utilizarea

([43]) BrunoDe Vos et al., *Benchmark values for forest soil carbon stocks in Europe: Results from a large scale forest soil survey* (Valori de referință pentru stocurile de carbon din solul pădurilor din Europa: rezultatele obținute în urma unui studiu la scară largă a solurilor forestiere), Geoderma, volumele 251-252, august 2015, paginile 33-46.

([44]) K. E. Clemmensen et al., *Roots and Associated Fungi Drive Long-Term Carbon Sequestration in Boreal Forest* (Rădăcinile și ciupercile asociate determină sechestrarea carbonului pe termen lung în pădurile boreale), Science 339, 1615, 2013.

într-o mai mare măsură, prin rotație, a culturilor fixatoare de azot, cum ar fi culturile de leguminoase; invită Comisia să acorde mai multă atenție emisiilor de protoxid de azot în contabilizarea globală a emisiilor de gaze cu efect de seră și să depună eforturi mai integrate pentru a combate excesul de azot ca pe o problemă ce afectează clima, natura și sănătatea, precum și să acorde stimulente pentru o mai bună gestionare a azotului în cadrul fermelor;

36. solicită să fie revizuită Directiva 2004/35/CE privind răspunderea pentru mediul înconjurător, pentru a-i consolida dispozițiile referitoare la siturile contaminate;

37. invită Comisia să asigure coerența dintre noua strategie privind solul și viitoarea strategie a UE pentru păduri, incluzând în aceasta din urmă o cerință privind utilizarea durabilă a solului, cum ar fi practicile agroforestiere;

38. invită Comisia să revizuiască Strategia tematică pentru protecția solului și să adopte, fără întârziere, planul de acțiune „Către o strategie de reducere la zero a poluării aerului, apei și solului – construirea unei planete mai sănătoase pentru oameni mai sănătoși"; salută, în această privință, intenția Comisiei de a îmbunătăți securitatea juridică pentru întreprinderi și cetățeni, prin stabilirea unor obiective clare, a unor ținte măsurabile și a unui plan de acțiune;

39. subliniază că practicile agroforestiere pot să ofere în mod activ beneficii și sinergii ecologice, cum ar fi combaterea eroziunii, îmbunătățirea biodiversității, stocarea carbonului și echilibrarea resurselor acvatice;

40. invită Comisia să soluționeze problema contaminării difuze care rezultă din activitățile agricole, în conformitate cu obiectivele strategiei „De la fermă la consumator"; salută în această privință anunțul Comisiei referitor la revizuirea Directivei privind utilizarea durabilă a pesticidelor; reamintește că există deja multe alternative pentru pesticidele sintetice, cum ar fi gestionarea integrată a dăunătorilor, și că utilizarea acestor alternative ar trebui extinsă; așteaptă din partea Comisiei și a statelor membre să răspundă fără întârziere tuturor solicitărilor sale din rezoluția sa din 16 ianuarie 2019 referitoare la procedura Uniunii de autorizare a pesticidelor;

41. regretă că procesul UE de autorizare a substanțelor chimice, inclusiv evaluarea riscurilor de mediu și studiile ecotoxicologice, nu ține seama de impactul lor asupra solurilor; invită așadar Comisia să adopte, în noua strategie a UE privind solul și în conformitate cu Strategia pentru promovarea sustenabilității în domeniul substanțelor chimice, măsuri normative pentru a preveni și a atenua poluarea solului cu substanțe chimice, în special cu substanțe chimice persistente și bioacumulative (inclusiv materiale plastice și microplastice), și să asigure respectarea condițiilor ecologice pertinente în desfășurarea testelor, care să fie reprezentative pentru condițiile de pe teren;

42. invită Comisia să sprijine cercetările care au ca scop completarea cunoștințelor cu privire la potențialul biodiversității solului de a soluționa problemele de poluare a solului și la modul în care poluarea solului afectează biodiversitatea acestuia și să elimine fără întârziere lacunele legislative privind toxicitatea substanțelor biocide și a produselor veterinare pentru sol și organismele din sol; invită Comisia și statele membre să sprijine activitatea agențiilor responsabile pentru a asigura dezvoltarea și promovarea unor alternative la substanțele biocide cele mai toxice utilizate în controlul veterinar al dăunătorilor; solicită Comisiei, în colaborare cu Agenția Europeană pentru Produse Chimice, să elaboreze limite europene privind poluarea solului cu substanțe per- și polifluoralchilice (PFAS), urmând principiul precauției;

43. regretă că verificarea adecvării legislației UE privind apa nu pune în discuție oportunitățile de management integrat de mediu mai amplu în bazinele hidrografice, corelând planurile de management al bazinelor hidrografice cu planurile mai generale de protecție a solului; consideră că această analiză integrată și acest proces decizional ar fi utile pentru mai multe obiective ale politicilor UE și ar putea genera avantaje pentru guvernanța locală;

44. invită statele membre să integreze mai bine planificarea din domeniul apei și al solului, cu evaluări combinate ale presiunilor și ale riscurilor (inclusiv în planurile de management al bazinelor hidrografice) și să adopte o abordare integrată a măsurilor care asigură protecția acestor două elemente ale mediului;

45. este de acord cu AEM că este necesară monitorizarea armonizată și reprezentativă a solurilor la nivelul Europei pentru a crea alerte timpurii în cazul depășirii pragurilor critice și pentru a orienta gestionarea durabilă a solului ([45]); invită statele membre și Comisia să îmbunătățească și să accelereze colectarea și integrarea datelor privind situația solului și tendințele de evoluție a acestuia, precum și pericolele ce amenință solurile la nivelul UE; salută, în acest sens, lansarea

([45]) Agenția Europeană de Mediu, *The European environment – state and outlook 2020* (Mediul european – situația actuală și perspectivele pentru 2020), 2019.

Observatorului european al solului, care se bazează pe studiul LUCAS privind solurile; invită Comisia să asigure funcționarea pe termen lung a ambelor instrumente, precum și resurse suficiente pentru a asigura monitorizarea optimă și periodică a atributelor biologice și a proprietăților fizico-chimice ale solului, inclusiv prezența produselor agrochimice și a altor contaminanți, cum ar fi contaminanții emergenți; consideră că acest lucru este de importanță fundamentală pentru a elimina lacunele din seriile de date și indicatori și pentru a sprijini Pactul verde european; subliniază necesitatea de a înțelege mai bine procesele care conduc la degradarea terenurilor și la deșertificare în UE; invită Comisia să stabilească o metodologie și indicatori corespunzători pentru a evalua amploarea deșertificării și a degradării terenurilor în UE și a colecta date privind aceste fenomene;

46. observă că 13 state membre s-au declarat părți afectate în temeiul Convenției Națiunilor Unite pentru combaterea deșertificării; invită Comisia să integreze în politicile UE obiectivele de dezvoltare durabilă ale ONU privind solurile;

47. ia act de problemele de administrare, coordonare, comunicare, de natură financiară, tehnică și juridică care împiedică îmbunătățirea coerenței și interoperabilității la nivel european și național a sistemelor de monitorizare și informare cu privire la calitatea solului; îndeamnă Comisia și statele membre să trateze aceste probleme în comun și să accelereze cooperarea, inclusiv în cadrul grupului de experți al UE privind protecția solurilor, cu scopul de a asigura un nivel ridicat al protecției solurilor și de a evita dublările, sarcinile birocratice și costurile inutile pentru statele membre și IMM-uri;

48. invită Comisia și statele membre să îmbunătățească și să accelereze eforturile ce vizează valorificarea deplină a elementelor de valoare din apă, îndeosebi pentru a reutiliza în totalitate nutrienții și elementele de valoare prezente în apele uzate, cu scopul de a îmbunătăți circularitatea în agricultură și de a evita evacuarea excesivă a nutrienților în mediu;

49. invită Comisia să intermedieze organizarea unei conferințe anuale la care să participe statele membre și părțile interesate vizate, conferindu-le astfel un rol critic prin implicarea în dialoguri axate pe anumite subiecte;

50. recunoaște rolul important al unui sol sănătos, acesta fiind cel mai mare rezervor terestru de emisii de carbon, în special în combinație cu beneficiile conexe pe care le aduc zonele umede și prin soluții bazate pe procese naturale, ceea ce trebuie să faciliteze realizarea obiectivelor climatice pentru 2030, precum și a obiectivului Uniunii privind atingerea neutralității climatice până cel târziu în 2050; subliniază că noua strategie privind solurile ar trebui să asigure coerența dintre contribuția solurilor la atenuarea schimbărilor climatice și la adaptarea la acestea și celelalte elemente ale politicii UE în domeniul climei; invită, așadar, statele membre să intensifice restabilirea și utilizarea durabilă a solurilor ca unul dintre instrumentele politicii climatice din planurile lor naționale privind energia și clima (PNEC) și, în special, din măsurile care se aplică sectoarelor agricol și de exploatare a terenurilor, de schimbare a destinației terenurilor și de silvicultură (LULUCF), și să conserve, să refacă și să lărgească astfel baza rezervoarelor de emisii de carbon (în special în zonele cu soluri bogate în carbon, cum ar fi pajiștile și turbăriile), pe lângă adoptarea unor măsuri care să vizeze promovarea unei utilizări durabile a solurilor în politica agricolă și reducerea emisiilor în agricultură; consideră că trebuie sprijinite măsurile de intensificare a sechestrării carbonului în sol; salută, în special, anunțul Comisiei privind o inițiativă de sechestrare a carbonului în solurile agricole și încurajează Comisia să analizeze mai multe opțiuni;

51. consideră că trebuie prevenite practicile nesustenabile care conduc la pierderea carbonului organic din sol și contribuie la schimbările climatice; regretă că estimările legate de conținutul de carbon sunt limitate la straturile superioare ale solului și invită statele membre și Comisia să genereze date pertinente privind conținutul de carbon din straturile inferioare ale solului, care ar îmbunătăți înțelegerea potențialului general al solului pentru reținerea carbonului și majorarea conținutului de carbon;

52. invită Comisia să stabilească, în viitoarea revizuire a Regulamentului privind LULUCF, o dată-țintă până la care toate solurile agricole să devină rezervoare nete de carbon, în conformitate cu obiectivele UE de realizare a neutralității climatice până în 2050;

53. subliniază că sechestrarea carbonului în solurile agricole poate aduce beneficii multiple: atenuarea schimbărilor climatice, îmbunătățirea capacității de producție a solului și a rezilienței acestuia, biodiversitatea și reducerea scurgerii nutrienților; solicită intensificarea măsurilor de dezvoltare a capacităților, de colaborare în rețea și de transfer de cunoștințe, pentru a accelera sechestrarea carbonului și a mări cantitatea de carbon stocat în sol și pentru a genera, astfel, soluții pentru provocarea climatică;

54. subliniază că utilizarea nesustenabilă a terenurilor eliberează carbonul din sol în atmosferă după secole și milenii în care acesta a făcut parte din ecosistemul solului;

55. invită Comisia și statele membre să se asigure că rolul multifuncțional al solului este tratat în mod adecvat în activitățile de cercetare, să intensifice finanțarea și cercetările specifice în sensul inovării și să adapteze programele corespunzătoare de finanțare pentru a facilita astfel de proiecte de cercetare, cu scopul de a reflecta caracteristicile specifice ale solurilor în activitățile de cercetare conexe; salută, în această privință, lansarea misiunii privind sănătatea solului și produsele alimentare în cadrul programului Orizont Europa; solicită consolidarea rolului Observatorului european al solului și al Centrului european de date privind solul și alocarea unor fonduri adecvate pentru îndeplinirea misiunii acestora și realizarea obiectivelor noii strategii privind solul; invită, în plus, Comisia și statele membre să își dezvolte expertiza taxonomică a biodiversității solului și cunoștințele privind consecințele diferitor caracteristici ale solului pentru interacțiunile ecosistemice; subliniază interdependența dintre soluri și apă și solicită sprijin specific pentru cercetări privind rolul pe care îl joacă solurile sănătoase în reducerea mai intensă a poluării difuze a apei;

56. invită Comisia și statele membre să prevadă sprijin financiar și stimulente suficiente pentru a promova protecția solului, gestionarea durabilă, conservarea și refacerea acestuia, precum și inovarea și cercetările prin politica agricolă comună, politica de coeziune, programul Orizont Europa și alte instrumente financiare disponibile; încurajează Comisia și statele membre să identifice zonele supuse eroziunii și cele cu un conținut scăzut de carbon organic, precum și zonele supuse tasării care ar putea beneficia de o finanțare specifică;

57. invită Comisia și statele membre să asigure un nivel adecvat de resurse umane și viabilitatea financiară a agențiilor implicate în activități legate de Strategia tematică pentru protecția solului; subliniază că un nivel suficient de personal calificat este o condiție necesară pentru punerea în aplicare cu succes a politicilor Uniunii; invită, prin urmare, Comisia să asigure personal adecvat, în special pentru Direcția Generală Mediu;

58. invită Comisia și statele membre să introducă măsuri pentru colectarea armonizată și integrată a datelor, un sistem cuprinzător de monitorizare și schimbul de informații și de bune practici privind protecția solului, gestionarea sustenabilă și restabilirea acestuia în întreaga Uniune, maximizând totodată sinergiile sistemelor de monitorizare existente cu instrumentele PAC;

59. consideră că aceste măsuri ar trebui să reprezinte condițiile de bază care determină eligibilitatea pentru finanțare europeană sau națională;

60. consideră că statele membre ar trebui să elaboreze și să publice rapoarte privind starea solului la intervale regulate de cel mult cinci ani; consideră că toate datele colectate privind solul ar trebui să fie puse la dispoziția publicului online;

61. sprijină inițiativele care vizează îmbunătățirea cunoștințelor și a înțelegerii publicului cu privire la efectele pozitive ale funcțiilor solului și ale protecției acestuia, inclusiv efectele legate de gestionarea durabilă a solului, protecția și refacerea acestuia, sănătatea publică și durabilitatea mediului; subliniază că cunoștințele și înțelegerea publicului cu privire la funcțiile solului sunt esențiale pentru succesul noii strategii privind solul și pentru a asigura participarea cetățenilor, în primul rând a proprietarilor de terenuri, a fermierilor și a silvicultorilor, ca actori principali ai gestionării solului; solicită o mai mare implicare a publicului larg în aspectele ce țin de sănătatea solului și situația de urgență ecologică, precum și sprijin pentru inițiativele de la nivelul comunităților în sensul protecției și al utilizării sustenabile a solurilor; își exprimă sprijinul pentru Ziua mondială a solului și solicită acțiuni suplimentare pentru sensibilizarea în acest sens;

62. subliniază că riscurile de mediu vizate de viitoarea legislație executorie privind obligația de diligență în materie de protecție a drepturilor omului și a mediului ar trebui să includă degradarea solurilor, având la bază obiectivele și țintele noii strategii a UE privind solul;

63. invită Comisia, în calitate de lider mondial în protecția mediului, să includă în noua strategie a UE privind solul conceptele de protecție și utilizare durabilă a solului în toate aspectele relevante ale politicii sale externe și, în special, să țină seama pe deplin de această perspectivă la încheierea acordurilor internaționale corespunzătoare și la revizuirea celor existente;

64. invită Comisia să includă protecția solurilor în capitolele ce țin de comerț și de dezvoltarea durabilă din cadrul acordurilor comerciale, luând măsuri pentru a soluționa problema degradării solurilor în aceste țări din cauza importurilor, inclusiv degradarea provocată de biocombustibilii care au efecte ecologice foarte negative, și să evite exporturile care duc la degradarea solurilor; invită Comisia să se asigure că importurile de produse din țările terțe în UE respectă aceleași standarde ecologice și de utilizare sustenabilă a terenurilor;

65. înțelege importanța cooperării la toate nivelurile pentru a răspunde în mod efectiv tuturor pericolelor pentru soluri; invită, prin urmare, statele membre să dea un exemplu și să aibă în vedere inițierea unei convenții privind solul în cadrul ONU;

66. își exprimă sprijinul pentru misiunea din cadrul programului Orizont Europa intitulată „Caring for Soil is Caring for Life" (Grija față de soluri înseamnă grijă pentru viață), propusă de Consiliul misiunii pentru sănătatea solului și produse alimentare, care are obiectivul de a asigura până în 2030 sănătatea solurilor în proporție de 75 %, pentru a garanta sănătatea alimentelor, a oamenilor, a naturii și a climei;

67. recomandă dezvoltarea unor noi zone forestiere și agroforestiere verzi, în special în regiunile urbane, pentru a compensa impactul negativ al impermeabilizării ridicate în prezent a solurilor din orașele europene;

68. încredințează Președintelui sarcina de a transmite prezenta rezoluție Consiliului, Comisiei, precum și guvernelor și parlamentelor statelor membre.